BAKURUBASANNI
(nimɔrɔ 12 sɔngɔ)
Mali kɔnɔ = Dɔrɔmɛ 300
Afiriki kɔnɔ = Dɔrɔmɛ 600
Jamana wɛrɛ = Dɔrɔmɛ 1000

Kibaru

Ɔkutɔburukalo san 1999

Kunnafonisɛbɛn bɔta kalo o kalo. BP: 24 Telefɔni : 21-21-04. Bozola Bamako-Mali. San 27nan bɔko 333nan **A sɔngɔ : dɔrɔmɛ 15**

Bɛn kɛra kɔɔri sɔngɔ nagasili kɔlɔlɔw kunbɛn na

Kɔɔri sɔngɔ binni diɲɛ kɔnɔ, o bɛna bɔnɛba lase Mali ma san 1999-2000 sannifeere waati la, bawo an ka kɔɔrisɛnɛnaw ka nafolo tiɲɛta kasabi bɛ t'i jɔ sefawari miliyari 60 la.

Mali kɔɔrisɛnɛ ciyakɛda «CMDT» kuntigi Dirisa KEYITA yɛrɛ de ye nin kibaruya jugu da mɔgɔw tulo kan, san 1999, ɔkutɔburukalo tile 21, bɛnkansɛbɛn bolonɔbila kɛnɛ kan, min kɛra fangaso ni kɔɔrisɛnɛ ciyakɛda ni kɔɔrisɛnɛnaw ni ɲɔgɔn cɛ.

A y'a jira ko nin ye waati gɛlɛn ye kɔɔrisɛnɛnaw bolo diɲɛ tonkun naani bɛɛ la, kamasɔrɔ kɔɔri kilo kelen sɔngɔ bɔra dɔrɔmɛ 181 na ka n'a bin dɔrɔmɛ 126 la.

Dirisa KEYITA y'a jira ko nin ko in tɛ taa jijali ni gɛrɛntɛ ni yɛrɛminɛ kɔ, mɔgɔw bɛɛ fɛ, minnu bolo bɛ kɔɔri baara la. Bolonɔbila in kun y'o yɛrɛ de ye bɛnkansɛbɛn na u ni ɲɔgɔn cɛ. Bɛnkansɛbɛn in kɔnɔ, kɔɔrisɛnɛnaw jɛnna n'a ye u ka kɔɔri ka san u bolo dɔrɔmɛ 30 kilo kelen-kelen. Fangaso jɛnna ni lɛnpo ni wusuru dɔw binni ye. Kɔɔri ciyakɛda fana ye layidu ta yɛlɛma donni na a baarakɛcogo n'a ka wale tɔw bɛɛ la, ka bɛn ni degun waati in ye.

Mali minisiri min ka baara ɲɛsinnen don togodaw yiriwali ni jiko ma, n'o ye Modibo TARAWELE ye, o y'a jira ko

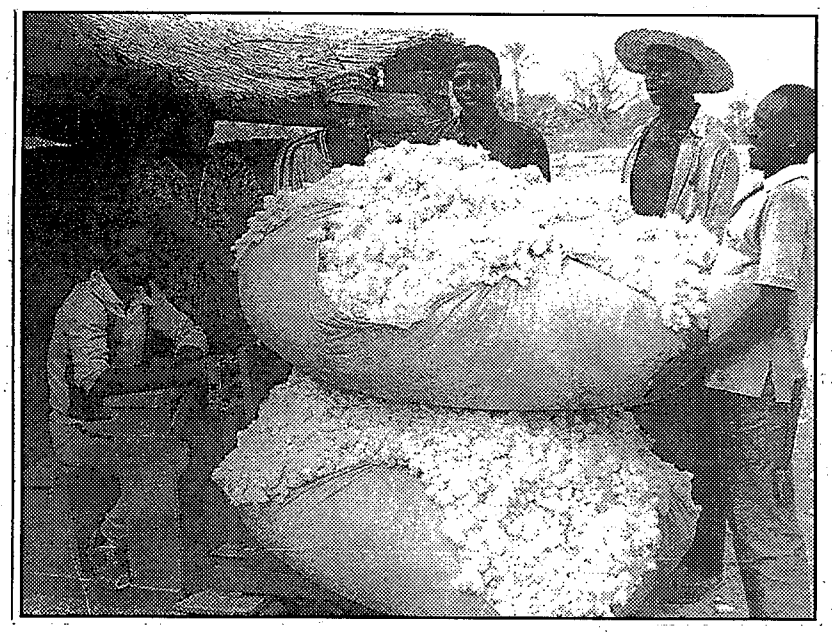

bɛnkan in nafa ka bon sira bɛɛ kan, waati gɛlɛn in na. A ko bɛɛ ka kunnawoloko don.

Min ye Mali nafoloko minisiri Sumayila SISE ye, o ye tanuni ni waleɲumandɔn kɛ ka ɲɛsin kɔɔrisɛnɛnaw ma, u ka fasodenɲumanya wale la, ka fangaso fana fo a ka fonisereya wale la.

A y'a ɲini togodaw yiriwali ni jiko minisiriso ni kɔɔrisɛnɛ ciyakɛda «CMDT» fɛ, u ka fɛɛrɛ bɛɛ dɔ tigɛ ka kɔɔrisɛnɛnaw kunnafoni bɛnkansɛbɛn hakilina sira kan.

Kɔɔrisɛnɛnaw ni balosɛnɛnaw ka sɛndika ɲɛmɔgɔ Yaya TARAWELE min tun bɛ k'u jɔyɔrɔ fa kɛnɛ in kan, o y'a ka mɔgɔw ka nisɔndiya jira bɛnkansɛbɛn in na, min bɛna k'a siɲɛ fɔlɔ ye, a ɲɔgɔnna kuntaala ka dan san kelen ma.

Kɔɔri sɔngɔ binni ye fɛn min jir'an na, o y'a ye ko jamana si man kan k'i jigi da a ka fɛn bayɛlɛmabaliw feereli kan kɔkan. A farati ka bon yiriwali ni ɲɛtaa sira kan. A jirala ko Mali kɔnɔ bi, jamana ka fɛn minnu bɛ feere kɔkan, o tila ni kɔ ye kɔɔri ye.

Nin gɛlɛya b'an waju fɛɛrɛ kɛnɛmaw ɲinini na k'an ka fɛnw bayɛlɛma an yɛrɛ bara, sanko kɔɔri, walasa ka nafolo sɔr'u la. O yɔrɔ la, Dirisa KEYITA y'a jira ko kɔɔri sɔngɔ nagasili ye waatilako ye min tɛ kɔtigɛ. Misali la, a ko san 1979 ni san 1980 cɛ, san 1984 ni 1985 cɛ; san 1992 ni 1993 cɛ, Mali ye nin gɛlɛya kelen in lakodɔn kɔɔrisɛnɛ na; w'a gɛlɛya tɛ latɛmɛ fo san 2 jijalen kɔnɔ. Ala barika la, an ka jamana sera k'a yɛrɛ bɔ gɛlɛya tɛmɛnenw bɛɛ la cogo min na, «CMDT» kuntigiba k'an na se k'an ɲuman bɔ ɲinan ta fana na ten.

Salimu TOGOLA
Basiriki TURE.

Ofisi kɔnɔ malo taari 1354 taara ji fɛ

Ba-Joliba doncogo kɛra bɔnɛba ye Ofisi malosɛnɛnaw bolo Segu mara la. Ɲinan sanji daminɛ sumayara nka kabini a ye nali daminɛ an ka jamana kɔnɔ, a kɛra jibaw ye minnu ye tile 2 ni tile 3 kɛ suuruli la. Baw ni dalaw ni jisigiyɔrɔtɔw bɛɛ fara, sanko Ba-Joliba, k'a daminɛ Segu mara la ka taa kɔrɔn fɛ.

A jirala ko san 1999, utikalo tile 31, sanji hakɛ min binna Ɲono mara kɔnɔ, o sera milimɛtɛri 210 ma; k'a sɔrɔ NDebugu ta kɛra milimɛtɛri 141 ye, ka Molodo ta kɛ milimɛtɛri 236 ye.

O jiw kamalilen y'u ɲɛsin malosɛnɛyɔrɔw badingɛw ma, k'o walankata ka maloforow tunun ji la. O wale kɛra tiɲɛniba ye Ofisi malosɛnɛnaw ma, bawo foro sɛnɛnen taari 1354 ni kɔ bɛɛ taara jiwoyo fɛ Masina ani Ɲono ni Molodo ni NDebugu ni Kurumari maraw kɔnɔ.

Jateminɛ y'a jira ko ɲinan sannifeere kadara kɔnɔ, Ofisi bɛna bɔnɛ malo tɔni 8150 ɲɔgɔnna na.

Mɔgɔ faamuyalenw y'a jira ko kojugu in bɛ jɔrɛkun bɔ, barisa n'a lajɛra ji ɲɛmajɔlen na, Ofisi ciyakɛda ka jalaki dɔ b'a la. Ofisi ka baara kologirin dɔ ye ji koronni ye, walasa an ka se k'a don an ɲɛna da fɛ. Ni baji taara k'olu bolo dan, o tɛ se ka na ni foyi ye tiɲɛni kɔ forow kɔnɔ.

A jirala ko kabini mɛkalo la, Ofisi badingɛba tun falen don. O b'a jira k'u ka ciyakɛda y'i mago bɔ a la, n'o tɛ fɛɛrɛ tun ka kan ka dabali kabini o waati. Maloforow labɛnnen don cogoya la, min bɛ ji ka tiɲɛni bali, barisa ji bɛ don fan kelen fɛ, nka n'a cayara foro kɔnɔ, a bɛ jigin fan dɔ fɛ. Nka ni badingɛw ma ladon ka ɲɛ ji bɛ forow lanɔgɔ.

Malosɛnɛnaw bɛ wari min sara taari kelen jisɔngɔ kunkɔrɔ, Ofisi man kan cogosi la k'an balima cikɛlaw bɔnɛ u ka wari la.

Alɛkisi KALANBIRI
Basiriki TURE.

Senfagabana boloci donbaw kunfɔlɔ

Senfagabana boloci donbaw kunfɔlɔ ni witamini «A» dili denmisɛnw ma, o bɛna kɛ jamana seleke naani bɛɛ la, sibiri ni kari, san 1999, nowanburukalo tile 6 n'a tile 7.

Denmisɛn minnu si bɛ san 0 ni san 5 cɛ, olu bɛɛ kodɔn, hali minnu bolocira ka tɛmɛ.

Nin wale man kan k'an si t'an bolo ma, bawo an denw ka kɛnɛya sinsinbere don.

An dɛmɛbaga ɲuman minnu bɛ Mali kɔnɔ, an b'a ɲini aw fɛ aw k'aw jeniyɔrɔ fin, i ko : «CMDT», «INPS», «OMS», «UNICEF», «PNUD», «USAID», «OROTARI» ni kɛnyɛrɛye jɛkulu wɛrɛw, minnu y'u bolo mɔɔnɔ bɔ kɛnɛya ni mɔgɔkɔrɔbaw ladonni ni bolodiɲɔgɔnma minisiriso ni boloci donbaw labɛnni jɛkulu nɔfɛ, nin wale nafamaba in na, min y'an bɛ́ɛ kunko ye.

O tuma, mɔgɔsi kana to kɔ san 1999, nowanburukalo tile 6 ni tile 7, denmisɛnw boloci la.

Senfagabana boloci donbaw kunfɔlɔ

Senfagabana boloci donbaw bɛna kɛ Mali tonkun naani bɛɛ la, san 1999, nowanburukalo tile 6 n'a tile 7. Kɛrɛnkɛrɛnenya la, witamini «A» bɛna fara poliyo boloci kan.

Poliyo bɛ hadamaden lanɔgɔli min kɛ, k'a taamasenw faga, o bana tɛ Ala ka latigɛ ye, barisa boloci bɛ se k'a kunbɛn.

Densomɔgɔw, a'ye bɔ n'aw denw ye, minnu si bɛ san 0 ni san 5 cɛ, ka t'u boloci, hali minnu bolocira ka kɔrɔ.

Poliyo bɛ mɔgɔ lanɔgɔ bɔgɔbɔgɔ nka boloci b'i kisi i ka diɲɛlatigɛ bɛɛ kɔnɔ.

Min ye witamini «A» dili ye denmisɛnw ma, a b'u ka kɛnɛya jiidi, k'u tanga fiyen ma.

O tuma, an bɛɛ k'an kunda bolociyɔrɔw kan, sibiri ni kari, san 1999, nowanburukalo tile 6 n'a tile 7, walasa ɲinan boloci ka ɲɛsɔrɔ ni salon ta ye.

BOLOCI DONBA SABANAN

SENFAGABANA BOLOCI
NI
WITAMINI "A" DILI DENMISƐNW MA

B.D.S.

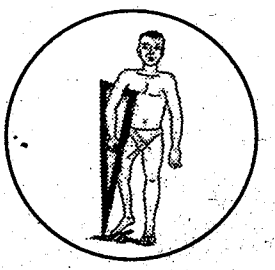

KUNFƆLƆ : SAN 1999, NOWANBURUKALO TILE 6 NI 7.

Ofisi di Nizɛri malosɛnɛna dɔw y'u ka foro feereli fisaya n'a bɔsili y'u la

Baarada min ɲɛsinnen bɛ malosɛnɛkow ma Mali kɔnɔ, n'o ye Ofisi di Nizɛri ye, o ɲɛmɔgɔw y'a jira ko nin san damadɔw kɔnɔ, maloforoko dabɔra fɛn min kama, n'o ye forow labɛnni ye, k'u feere malosɛnɛnaw ma, olu k'u baara, ka sɔrɔ k'u la, maloforotogi dɔw tɛ k'o k'a kɛcogo la tugun. O siratigɛ la, u y'a fɔ k'o forotigiw bɔr'u jigi kɔrɔ, ka masɔr'u tun sigilen tɛ n'a ye, ko jamana ɲɛmɔgɔw ye dunkafako jɔrɛ minɛ, ka maloforoko boloda cogo min na, cikɛla bɛ sɔrɔ, min b'o bila bolo wɛrɛ kan. O bolo wɛrɛ ye foro feereli, wali foro bilali ye mɔgɔ wɛrɛ ka bolo kan, n'o ye luwel y'o tigi ma. Nin bɛɛ bɛ kɛ wariko de kama, dogo la, ka sɔrɔ sɛbɛnko t'a la. A maloforoko daminɛna ka mɛɛn, ka sɔrɔ jigiɲɔgɔnna ma b'a la. Nka, taalen ɲɛfɛ, wariko ɲagamina forotigi caman bolo ka t'a fɛ. O kama, olu dɛsɛra k'u ka denbayaw balo, u dɛsɛra k'u ka forow sɛnɛ, u dɛsɛra ka Ofisi ka jisɔngɔ sara. O ma bɛn Ofisi ma. O ma diya Ofisi ye. Ofisi m'o faamuya, ka d'a kan, sanjiko kɛra cogo o cogo, Ofisi ka ji maralen tɛ kɔtigɛ maloforow la, malosɛnɛnaw bɛ sɔrɔ kɛ siɲɛ fila san kɔnɲ.

O jisɔngɔ min tun ye sefawari dɔrɔmɛ 7200 ye san kɔnɔ, o kɛra dɔrɔmɛ 9230 ye sisan. Ofisi jigi dalen bɛ jisɔngɔw de kan, K'a ka baarada musakaw b'u la, ka tila ka foro kura wɛrɛw labɛn. O cogo de la, foro minnu labɛnna, fo ka se sisan ma, olu bɛ bɛn taari 70.000 de ma. Nin bɛɛ la, ni gɛlɛya donna jisɔngɔ saraliko la, o kɔrɔ ye Ofisi ka baara jɔli de ye. Mɔgɔ minnu b'a ɲini ka balan don Ofisi ka baara la, ka sɔrɔ Mali bɛɛ jigi dalen b'a kan malosɛnɛko la, a t'olu to yen cogo si la, ka masɔrɔ olu ye yɛrɛdɔnbaliw de ye, wariko ye minnu haminanko ye, ka tɛmɛn fasoko kan. O kɔsɔn, kabini san 1995 la, n'o kɛra nanbara dontuma y'a foroko la, Ofisi ɲɛmɔgɔw wulila nɔminɛli la duguw kɔnɔ. U y'a daminɛ kangarida de fɔlɔ la. U bɛ se mɔgɔw ma f'u ka sow kɔnɔ, k'u n'u hakili jira ɲɔgɔn na. O ma fɛn ɲɛ. U sɔrɔla k'a kɛ weleli ye dugutigibulonw ni kubedaw la, n'o ye fangasow ye ani polisisow, fo ka se sariyasow ma. Nin yɔrɔw bɛɛ la, forofeerelaw bɛ bɔ bolo la, ka masɔr'u b'u kali, k'u siɲɛn, k'u ka forow ma feere, u ka forow ma luwe, k'u ka forow bɛ mɔgɔ minnu ka bolo kan, olu bɛɛ y'u yɛrɛw sɔmɔgɔw dɔrɔn de ye. U b'o sɔmɔgɔyako kuma min fɔ, ni Ofisi tɛ mɔgɔ sɔrɔ k'o nkalon kɔrɔbɔ, wali k'o tiɲɛ seereya, o de bɛ k'u bilali sababu ye. Ni tiɲɛnikɛla lasera sariya kɛnɛ kan, ka sɔrɔ mɔgɔ tɛ bolo la min b'a ka tiɲɛniko bɛɛ kalama, k'a seereya, sariya fangatigilamɔgɔw t'a nɔminɛ, u b'a bila, fo tiɲɛ ka bange, a ka ɲɛdɔn, bolo ka d'a kisɛ kan. O seeresɔrɔbaliyako ye Ofisi mɔgɔw kɔnɔrɔfili, ka masɔr'u y'a faamuya ko duguw kɔnɔ, mɔgɔw tɛ bɔ ɲɔgɔn kɔkɔrɔ. Ni min ɲininkara, o b'a fili bin na, k'a tɛ fɔsi kalama, ka sɔrɔ bɛɛ b'a kalama. U y'a dɔn tuma min na ko nɔminɛli t'a ɲɛdɔncogo ye, k'u tɛ dɛmɛbaga sɔr'u la o sira kan, u y'o fana dabila, ka fɛɛrɛ wɛrɛ tigɛ, n'o ye kɔlɔsili ye, wali mɔgɔw bilali ye ka forotigiw ka nkalon kɔrɔbɔ, k'u bolo d'a ko kisɛ kan, ka sɔrɔ k'u ɲangi.

O kama, u ye kɔlɔsilikɛlaw bila yɔrɔ bɛɛ la, minnu ka taanikasegin tɛ kɔtigɛ forokɔnɔnaw la. U y'u yɛrɛlabɛn ka sɔrɔ mɔgɔ ma b'a kalama, ka tila ka kuma da forotigiw tulo kan. O siratigɛ la, u y'a fɔ olu ye, k'u tun bɛ baara kɛ cogo min na foroko daminɛ la, ni mɔgɔ min y'a tulo gɛlɛya k'o yɛlɛma, n'u ka kɔlɔsilikɛlaw ye mɔgɔ yeleke y'o ka foro kɔnɔ, o tigi k'i sigi n'a ka foro bɔsili y'a la.

O fɔra cogo min na, o kɛr'o cogo la. A kɛra fo ka ɲɛ, ka d'a kan, mɔgɔ minnu ka forow bɔsir'u la, olu y'u sen don, k'u bolo don fangasow, polisisow, sariyasow ani yɔrɔ wɛrɛw la duguw kɔnɔ, fo ka se Bamakɔ, u ma mɔgɔ sɔrɔ, min y'u lamɛn. U m'a ɲɛfɔli yɛrɛ masɔrɔ, k'o sababu k'a ko digili ye faamalamɔgɔw bɛɛ la. Forofeerelaw ma dɛmɛbaga sɔrɔli min k'u yɛrɛ la, o y'u kɔnɔrɔfili, fo dɔw nimisara. O tigilamɔgɔ minnu y'u ka forow luwe, wali k'u feere ka ban, olu de y'u yɛrɛ jirali daminɛ kɔlɔsilikɛlaw la, walasa olu kan'u kɔrɔ dɔn. U bɛ Ofisi ka jisɔngɔ sɔrɔ cogo o cogo, u b'o ɲini, k'a t'o sara, sanko u kɔrɔ kana dɔn. A b'u ɲɛna k'u bɛ k'u dogo Ofisi la, ka sɔr'u bɛ k'u dogo u yɛrɛw de la. U kelen kelen bɛɛ ka foroko kisɛ bɛ Ofisi tɛgɛ kɔnɔ. Ni Ofisi tun y'a dɔn, ko tiɲɛ yɛrɛ la, u ka forow b'u sɔmɔgɔ lakikaw de ka bolo kan, u ka forow tun tɛ bɔsi u la, k'u feere mɔgɔ wɛrɛw ma, k'u sɛbɛnw karaba yɛlɛma o tigiw tɔgɔ la. Nin bɛɛ la, forotigiw tɛ fɛn f'u ka forow sanbagaw ye, ko n'olu bɔr'a kalama, o bɛ k'a danmako wɛrɛ ye.

Taalen ɲɛfɛ, olu minnu bɔr'u kalama, o kɛra olu tɔgɔ la forow sɔrɔcogo ye. O forotigi kuraw sɔrɔla k'a jira, k'u ye wari min di forotigi kɔrɔw ma, u bɛ tila k'o saraliko ɲɛbɔ u ni ɲɔgɔn cɛ. Juru ka ca forotigi minnu na, n'olu ma feereli kɛ fɔlɔ, n'u ɲɛ t'u bɔcogo la sɛgɛn na, olu y'u ka

forow kɛnɛkan feereli fisaya n'a bɔsili y'u la. Olu ka jate minɛlen bɛ tali kɛ fɛn min kan, o ye foro feereli ye joona, wariba la, ka Ofisi ka jisɔngɔ sara, ka wari tɔ k'u mago ye. A b'olu fana ɲɛna k'u ka kegun. Nka, taalen ɲɛfɛ, u ka forow sanbagaw de y'u senbɔ foroko bɛɛ la, ni sɛbɛn yɛlɛmali y'u tɔgɔ la. O yɛlɛmali ka nɔgɔn Ofisi bolo, a t'a tɔɔrɔ, ka masɔrɔ hali ni foroko ɲagamina nin cogo la, Ofisi tɛ bɔnɛ, ka d'a kan, n'a ka wari ma bɔ feerelikɛla kun, a bɛ bɔ sannikɛla kun. N'o wari ma sara san min na, ka bɛn marisikalo laban ma, foro bɛ bɔsi.

O n'a taa bɛɛ, hali sisan, forow bɛ ka feere cogo bɛɛ la. Ofisi yɛrɛ y'a ɲini tugun k'a dabila, k'o sababu k'a dɛsɛli ye forotigiw la. Olu minnu b'a kɛ, u b'a dɔn tigi-tigi ko sariya ma jɛn n'a ye. Nka, wariko de b'u bil'a la. U bɛɛ ka wariko ka bon n'u ka sɔrɔw ye. O de kama, u ye jateminɛ kɛ, k'a ye k'u bɛ sɔrɔ min kɛ foro feereli la, u t'o k'a baarali la, k'o da foro ladonni musaka cayali kan. N'a kɛra feereli ye, wari caman bɛ sɔrɔ, jisɔngɔ bɛ sara, foro bɛ ladon ka ɲɛ, denbaya bɛ balo koɲuman, forotigi yɛrɛ b'a sagonakow kɛ.

O jate de siratigɛ la, k'a ta ɲɔnɔ fo Molodo ani Ofisi malosɛnɛyɔrɔw tɔw bɛɛ kɔnɔ, maloforo taari kelen luwelisara, san kɔnɔ, o b'a ta sefawari dɔrɔmɛ 8.000 na, fo ka se dɔrɔmɛ 12.000 ma ka sɔr'a taari kelen bɛ feere sefawari dɔrɔmɛ 50.000 fo ka se dɔrɔmɛ 60.000 ma. Forow sɔngɔko bɛ tali k'u ɲɛcogo de kan ni ɲɔgɔn ye. Nin bɛɛ la, feereliko tɛ bɔ senna fo ni Ofisi ka forokɛnɛ labɛnnenw ye labɔli kɛ. Ni bɛɛ y'i ta sɔrɔ, mɔgɔ tɛ mɔgɔ ta san.

Bureyima Ture ni Amadu GAƝI Kante

Sahelijamanaw man kan ka kɔngɔ ɲinan

Sahelijamanaw ka jakɛlɛ tɔnba «CILSS» ye lajɛba dɔ kɛ Dakaro, n'o ye Senegali faaba ye, san 1999, sɛtanburukalo tile 15 ni 17 cɛ, ɲinan samiyɛji sumanko jateminɛni na, tɔndenjamanaw kelen-kelen bɛɛ kɔnɔ.

«CILSS» mɔgɔ faamuyalenw y'a jira ko san 1999 sanji bincogo ye taamasiyɛn ɲuman ye balo caman sɔrɔliko la Saheli jamanaw kɔnɔ, cikɛ yiriwalen don minnu kɔnɔ.

A jirala ko ni ɲinan sumankisɛ sɔrɔta hakɛ ma bɛn salon ta ma «CILSS» jamanaw kɔnɔ, a bɛ caya n'a ye yɔrɔ caman na.

Caman bɛna bɔ samiyɛji malo sɛnɛnen sɔrɔ hakɛ la, k'o sababu bɔ sanjibaw ka tiɲɛni ye maloforow kɔnɔ zuluyekalo ni utikalo cɛ.

Min ye badingɛkɔnɔ malo ye, u ka fɔli la, o bɛna ɲɛ Nizɛri ni Senegali ni Mali ni Moritani jamanaw kɔnɔ.

«CILSS» mɔgɔ faamuyalenw ko ni samiyɛji foorila a cogo la, tɔn in jamanaw bɛɛ lajɛlen ka sumankisɛ sɔrɔta hakɛ bɛ se tɔni miliyɔn 10 ma. A bɛna caya ni san 5 laban tɛmɛnenw suman sɔrɔlenw hakɛ ye ni 18 ye, kɛmɛ o kɛmɛ kan.

Jateminɛ bɛ Nizɛri sigi ten kan ni sumakisɛ tɔni 2.794.338 ye. Jɔyɔrɔ filanan dira Mali ma ni sumakisɛ tɔni 2.636.413 ye. O kɔ, Burukina Faso bɛ na ni sumankisɛ 2.443.073 ye. Moritani dalen d'o kan ni tɔni 192.633 ye. Ganbi bɛ tugu o la ni sumakisɛ tɔni 127.726 ye, ka n'a laban ni Kapu Wɛri ye, n'o ka sumankisɛ bɛɛ lajɛlen sɔrɔta bolodalen ka kan ka kɛ tɔni 12.529 ye.

U y'an ladɔnniya ko ɲɔ ni malo tɛ dun kosɛbɛ Kapu Wɛri ni Moritani kɔnɔ. Kapuwɛrikaw bɛ kaba de fɛ kosɛbɛ, k'a sɔrɔ moritanikaw ta ye alikaama ye. U bɛ sumakisɛ tɔw san kɔfɛ k'u ka balo dafa n'o ye. U y'a jira ko Senegali fana b'a ka malo dunta dafa ni malo daduman santa ye kɔfɛ. Sumankisɛw bɛ dun kosɛbɛ «CILSS» jamana minnu kɔnɔ, o ye minnu tɛ kɔgɔjida la, i n'a fɔ Mali ni Nizɛri ni Burukina Faso ni Cadi jamanaw.

Moriba KULUBALI

Basiriki TURE.

KA BƆ KIN

An b'a ɲini kibaru ɲɛmɔgɔw fɛ u k'u hakili to an ka sɛbenw na. Anw b'an ka kunnafonisɛbɛnw ci kibaru ma, an t'an ka kunnafoniw lamɛn arajo la; wa an m'u ye fɔlɔ zurunali kɔnɔ.

Anw kɔni bɛ ka «kibaru» san k'a kalan; an bɛ «Jɛkabaara» fana kalan o cogo la. Anw m'an ka kunnafoni si ye. Juma o juma, lɛrɛ 11 waati an bɛ arajo lamɛn. An bɛ tɔgɔw fɔkan mɛn; nka kunnafoni tɛ fɔ; u tɛ bɔ zurunali fana kɔnɔ.

Kabini kibaruko daminɛna anw fɛ yan Kin san 1972, balikukalan fana daminɛna yan o waati kelen na. Animatɛri fɔlɔ ye Fuseni Kumare ye; min fɔra o kɔ, o ye Alamisa kumarɛ ye, fɔ ka na se anw ma.

Duguyiriwatɔn donna anw fɛ yan Kin san 1991. O don ni bi cɛ, balikukalan ye nafa caman lase anw ma yan Kin. An bɛ balikukalanda fo, n'o ye «denafila» ye.

Kin ye bamanan dugu koroba ye. Halibi bamananko bɛ kɛ yan. Kɔmɔ bɛ yan; ntomo bɛ yan; ciwara bɛ yan. Dugu ɲantu bɛ yan.

Hali sini ni sanjiko gɛlɛyara, ɲantu bɛ sɔn ni dununjɛ ni dɛgɛ ye, ani sagajigijɛ; a ka c'a la sanji bɛ na o don. Kin halaladen tɛ jɛ ni filabilen ye. O ye ɲantu taŋa ye. N'o kɛra, o tigi mana don tu in kɔnɔ dideŋkulu bɛ jigin kinkaw kan. Kɔlɔn dɔ bɛ Kin yan, mɔgɔ o mɔgɔ mana o ji min k'i fa kankɔrɔfoolo t'i minɛ.

Kinkaw bɛɛ lajɛlen jamu ye kumarɛ ye. Banin ji bonyara kosɛbɛ. A ka ca san 20 ye a ji ma se nin hakɛ la utikalo fɛ. Anw fɛ yan o ye hɛrɛ ye.

Kɛlifa Kumarɛ
Kin-Falo-mara

Fanga seginna so

Anw kɛra an yɛrɛ ta ye, anw faantanw kɛra faamaw ye; taare! anw kunfiniw kɛra faamaw ye. An ka ko bɛɛ tora an bolo, o ye koɲuman ye.

Anw ka kalanko, an yɛrɛ; anw ka jiko, an yɛrɛ; anw ka sigida lakanani, an yɛrɛ, anw ka nisɔŋgɔw, an yɛrɛ; anw ka siran baarali, an yɛrɛ; aa! nin ye koduman ye, faamaw, aw ni cɛ! aw ye aw da bɔ a la, a tɔ tora anw yɛrɛ ye; aw ye doni bɔ aw kun, k'a da anw kun, anw faantanw, a fɔ anw na se doni in kɔrɔ?

Bamananw ko, mɔgɔ bɛ yɛlɛ ka fɛn dɔ ta, i b'i dogo ka t'a bila; anw ta kana kɛ o ye dɛ! Anw faantanw tɛ siran ɲɔgɔn ɲɛ; anw faantanw tɛ ɲɔgɔn bonya; anw faantanw tɛ ɲɔgɔn ka hɛrɛ fɛ. N'a fɔra ko an w k' an jɔ n'an ka kow ye, o tɛ kamanagan ye dɛ! Nka, a fɔra cogo min na, n'a sera ka kɛ ten, o ye koɲuman ye. Koɲumanba.

Mɔrikɛ Kulubali
Filadugu-Kɔlɔkani

Ɲininkali

Kibaru ɲɛmɔgɔsoye an balimakɛ Usumani Sanɔgɔ ka ɲininkali min jaabi kibaru bɔko 329 nan kɔnɔ, ne ma faamuya sɔrɔ a kɔnɔ, bawo a ko mɔgɔ joli bɛ kibaru bakuruba san Mali kɔnɔ an'a kɔkan; mɔgɔ joli bɛ Sikaso, joli bɛ Segu mara kɔnɔ?

Kibaru y'a jira jaabi kɔnɔ, ko mɔgɔ 10254 de bɛ Mali, kɔnɔ; mɔgɔ 50 bɛ Mali kɔkan. Ka laban k'a jira ko kibarusɛbɛn feeretaw bɛ bɛn 5696 ma. O ye kabako ye, bawo bakurubasan mɔgɔ cayara sɛbɛn feereta ye. A' ye fɛsɛ-fɛsɛli kɛ kibaru kanubagaw ye, walasa u bɛ faamuyali kɛ cogo min na.

Jaabi :

Kibaru ɲɛmɔgɔyaso b'a jira Usumani Jara la ko, a ye kuma min fɔ, tiɲɛ don. Anw de filila. An b'a ɲini a fɛ a k'a faamu ko kibarusɛbɛn feereta minnu kofora k'o bɛ bɛn 5696 ma, o ni bakurubasanni tɛ kelen ye. Kelen-kelen feereta de ko don. Minnu bɛ kelen-kelen feere kibaru ka lasigidenw fɛ k'a wari minɛ a nɔgonni na. Danfara b'o ni bakurubasan cɛ.

Usumani JARA ɲɔdugu

Ntolatan Federasɔn lakurayali

Emisiyɔn min bɛ senna nin waati la, o kɛra maliden bɛɛ nisɔndiyako ye, kɛrɛnkɛrɛnnenya la ntolaci hukumu kɔnɔ, n'o ye federasɔn lakurayali ye.

K'a daminɛ san 1972 fɔ san 1999 Mali ntolatan ma san sɔrɔ. A tun ka kan Federasɔn ka lakuraya Bamako. Tɔnden ka jɔyɔrɔ labilali ye tɔn ɲɛmɔgɔw ka baarakɛ kojuguya ye.

A ka kan tɔnden bɛɛ k'a jɔyɔrɔ fa tɔn kɔnɔ. Baarakɛsara t'u bɔ, fɔ nanbara ni yuruguyurugu. Mɔgɔ min mana i miiri ntolacilaw senkari la, k'u sara jateminɛ, hakili ka kan ka jagabɔ.

Jibirili Tarawele ka jɛmukan ye bɛɛ nisɔndiya; ɲɛmɔgɔw ka faŋen, mɔgɔ faamuyalenw ka sugandi. Ni min ka baara ma ɲɛ, o ka gɛn. Faso kɔnɔ ka bon mɔgɔ damadɔ ka yɛrɛsagokɛ ma.

Nci Kulubali
Fuladugu-Mɔrɔ-mɔrɔ-Kita.

Ka bɔ Bajila

Kɔ min bɛ yan ko Jin, o ye mɔgɔ naani bɔnɛ u ni la; cɛ kelen ni musɔ dɔ n'a den fila, sanjiko kɛra kasaaraba ye anw fɛ yan ɲinan.

Baninfin ji ye foro caman tiɲɛ, ka fara Jin fana ji kan. Anw ka jiko kɛra dabalibanko ye an bolo.

Musa Fɔnba Balikukalanden
Bajila-Banan-Buguni.

KA BƆ NCIBA

Ncibakungɔ balikukalan karamɔgɔw ye ɲɔgɔnyeba dɔ kɛ Falajɛ. Ɲɔgɔnye kun tun ye walasa ka balikukalan don da la.

O kadara kɔnɔ, an ye tɔn sigi balikukalan ka ɲɛtaa kama. Tɔn peresidan kɛra Dibi Jara ye, Falajɛ Nɛgɛla.

Wuye Baɲuku Tarawele
Balikukalankaramɔgɔ
Nciba-Nɛgɛla-mara-Kati

Farafinna Faraɲɔgɔnkanko

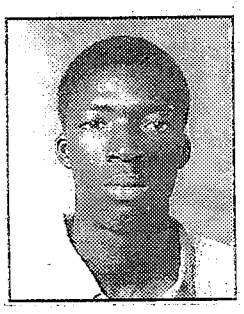

Abuduramani JARA

Ne miirila, ne jɔrɛla, ne hamina, ne yɛrɛkun siranna fɔ ka taa se yɔrɔ la, n ta dɔn n bɛna n yɛrɛ ɲɛnabɔ cogo min na farafinna ɲɛtaa sabatiliko la, n'o ye farafinna faraliko ye ɲɔgɔn kan.

Ee! farafinw, an ka jɛ k'an taasi dɔɔnin ka ko dɔw faamuya an yɛrɛ dama ni ɲɔgɔn cɛ ten sa! Bamananw ko ni «jeli ma malo, a tenda bɛ yeleku.» Sisan-sisan Farafinna ɲɛmaaw ye ɲɔgɔnyeba min kɛ Libi n'a ɲɛmɔgɔya tun bɛ Mohamari Kadafi bolo, o ɲɔgɔnye suguw de bɛ se joona ka Farafinna ɲɛtaa sabati. Ne bolo nafa min bɛ nin na, a tɛ se ka fɔ ka ban; ne hakili la, Farafinna ka kan ka fɛɛrɛw ɲini kabini sisan, sanko an ka kanw bɛ se ka kalan cogo min na Farafinna bɛɛ kɔnɔ. O de b'a to Farafinna bɛ bilisa ɲɔgɔn na. ni faamuya ye. N baden farafinw, cɛ ni muso, denmisɛn ni mɔgɔkɔrɔba, n b'a ɲini bɛɛ fɛ, an ka segin an danbew ma.

Nin ko danbew, jugumaw ko tɛ; n kan bɛ danbe ɲumanw ma, i n'a fɔ sinjitugu, hinɛɲɔgɔnna, laadamuli koɲuman; n bɛ n'olu de ye.

N kan tɛ mɔgɔw ma minnu b'an danbew tiɲɛ i n'a fɔ musoyɛrɛkunbilaw, julankolonbilaw, kunsigijanyabaaw, finisurundonnaw.

N kan bɛ musow ma, minnu b'u furucɛw to sutura la.

Abuduramani JARA
Jibondo-kɛrɛfɛ-Sabalibugu

Ka bɔ Basabugu

Ne tun ye lɛtɛrɛ dɔ ci aw ma sɛtanburukalo tile saba ka Basabugu samiyɛ kibaruya dɔw da aw tulo kan. Nin fana kɔnɔ, ne bɛna dɔ fara fɔlen kɔrɔ kan bawo yɛlɛma bɛ yen sisan. O ye yɛlɛma jumɛn ye ?

Samiyɛ ye caman kɛ kaban nka forow ma kɛ anw sago ye hali bi. An yɛrɛ dalen tɛ a la biien ni u na kɛ an sago ye : forow man ɲi hali dɔɔnin :

Ɲɔ tɛ ɲɔforow la,
Shɔ tɛ shɔforow la,
Tiga tɛ tigaforow la,

Foyi barikalama de t'anw ka forow la yan fɔ kɔɔri ni nsiraba; ji bonyakojuguya de sababu ye ni bɛɛ lajɛlen ye.

O tuma anw kɔnɔgannen o koɲɛ la kosɛbɛ : anw bɛna san latɛmɛ cogo di fɔ ka samiyɛ wɛrɛ se k'o ban ? An bɛna balo san ni mun ye sanni o cɛ?

Kɔɔri tɛ san joona sisan. Anw ka Ala deli ye dɔrɔn, mɔgɔw ka sɔrɔ ka na anw ka nsiraba san warijɛ la joona. An tɛ juruko fosi la.

Cɛkɔrɔba Ba Gasitɔn Tarawele
Basabugu-Nɛgɛla-Kati.

Sanji ye tiɲɛli kɛ Bajila

Anw fɛ yan bi, sanji ye tiɲɛlibaw kɛ. Sow binna, forow tiɲɛna Banan kɔnɔ bi kosɛbɛ, n'o ye Dogo mara ye. Ji bɔra fan bɛɛ la; fugaw sɔgɔra, kɔw fara. Ka dɔ bɛ Banan yan ko Jin, o fara fɔ fulakɛ dɔ tor'a ji la, utikalo tile 11, san 1999,

Baninfin fara fɔ ka don ngasan kɔrɔ ni mɛtɛrɛ 400 ye. Baninfin ye Falamisabugu foro dɔw tiɲɛ; a ye Sobilen foro dɔw tiɲɛ, ani Bananbani foro dɔw . A ye Bɔbɔla foro dɔw ni Totikila foro dɔw tiɲɛ. Fana bɛ ten. Sanji ye kasaara caman kɛ.

Mameri Dunbiya
Darani-Bagintan.

An ye Komini caman sigi sen kan

Bɛlɛdugu yan, an ye komini caman sigi. Ne Cɛsama bɛ min ɲini kominiw ɲɛmɔgɔw fɛ, n'olu ye mɛriw n'u ka dankanw ye, u ka baara kɛ a kɛcogo la, n'o tɛ fangaseginso ma dabɔ yɛrɛdungɔkɛ ni yɛrɛsagɔkɛ kama.

Ne hakililata ye min ye, mɛriw ka baara fɔlɔ ka kan ka kɛ min ye, o ye ka fara ɲɔgɔn kan, ka bolimafɛnw ɲini ka di sandaramaw ma Kɔlɔkani dugu kɔnɔ, walasa u bɛ se ka an ka suguw jɔ. A tɛ dabɔ sugu dama kama. Sandaramaw de bɛ taa mɔgɔw lakana sugu kɔnɔ.

Binkanniw cayara an ka suguw la. U bɛna dɔrɔgu juguw feere an ka denmisɛnw ma; o fana ka kan ka dabila, bawo an ka denmisɛn fatɔw cayara.

Cɛsama Jara
NTɔnintola-Nɔsɔnbugu.

Kɛmɛdugu Musow ka kalan

Kabini awirilikalo tile 18, san 1999, kɛnɛdugu muso 20 n'u karamɔgɔ Mameri Dunbiya ye tile 45 kalan kɛ Kɛmɛdugu . Kalan in sigira sen kan k'a sababu kɛ dugu ɲɛmɔgɔw ka cɛsiri ye, ani dugu cɛw ka faamuyaliko ɲuman n'u kabɛn ni kelenya. A kɛra sababu ye ka dɔ fara Kɛmɛdugu ka yiriwali kan.

Kalan in musaka dɔw bɔra Kɛmɛdugu foroba kɛsu kɔnɔ. Kalanminɛnw, karamɔgɔ ka sara bɔra «CMDT» ka bolo kan. Karamɔgɔ ni kalandenw ka dumuni musakaw bɛɛ bɔra kɛmɛdugukaw ka forobawari la.

Kalan in kɛra sababu ye ka dɔ fara Kɛmɛdugu musow ka dɔnniya kan kosɛbɛ. Kɛmɛdugukaw cɛsirilen don kalanko fɛ kosɛbɛ; cɛw ni musow ye ne bonya kosɛbɛ.

Mɛkalo tile 29 san 1999, ne ka kalanden dɔ, n'a tɔgɔ ye ko Nɛnɛ Togola, ale ye denmuso sɔrɔ. Den in tɔgɔ dara karamɔgɔ bamuso la. A tɔgɔ ye ko Tɛnɛnba kulubali.

Mameri Dunbiya
Balikukalankar Darani Bagineda

Hadamaden hakɛ ye miliyari wɔɔrɔ sɔrɔ dugukolo kan

Diɲɛ jamana hɔrɔnyalenw ka tɔnba «ONU» ye san 1999, ɔkutɔburukalo tile 12 jate k'a kɛ hadamaden min bɛ dugukolo kan, o miliyari wɔɔrɔnan wolodon ye. Mɔgɔw hakɛ labugunnen don yɔrɔ minnu na kosɛbɛ o ye Azi ni Afiriki jamanaw ye, minnu kɔnɔmɔgɔw hakɛ cayara siɲɛ 4 ka tɛmɛ kɔrɔlen kan, san 100 kɔnɔ.

O labugunni bɛ wolo gɛlɛya minnu na, o y'an sigidaw latiɲɛni walew ye ani hɛrɛ ni lafiya kɔdonni hadamadenw na.

Hadamadenw labugunni ni yiriwali mɔgɔ faamuyalen dɔ, n'a tɔgɔ ko Kirisini, o y'a jira k'an man kan ka mɔgɔw lasiran, walasa u ka yɛlɛma don cɛ ni musoya ka fɔɲɔgɔnya walew ni denbaya taw la.

Ka bɛn ni diɲɛ gɛlɛyaw ye, fɛɛrɛ dɔw tun bolodara yɛrɛminɛ kadara kɔnɔ, walasa furancɛjan ka don denwolow ni ɲɔgɔn cɛ. Funankɛninw ladamuni tun b'o la kafoɲɔgɔnya siratigɛ la, furakisɛw n'u ɲɔgɔnna fɛn wɛrɛw kofɔra cɛw ni musow ye, ka for'o kan, walasa bange kana tugu ɲɔgɔn na.

Jateminɛ kɛra k'a ye k'o baaraw si ma bɔ kari la ka ntɛnɛn sɔrɔ. O tɛmɛnen kɔ setigijamana minnu tun ye warikodɛmɛ layidu ta o baaraw tiimɛli la, olu fana ma kɛ kantigiw ye. O n'a taa bɛɛ, a kɔlɔsira ko musofurulen 50, kɛmɛ kulu kelen-kelen bɛɛ kan, olu bɛ dɔgɔtɔrɔ bangefuraw ta bi, ka tɛmɛ san 1970 waati kan, min y'a sɔrɔ o hakɛ tun tɛ tɛmɛ 10 kan muso kɛmɛ kulu kelen kelen bɛɛ kan.

Mɔgɔ faamuyalenw y'a jira ko dɛsɛbaatɔ jamanaw ka kan ka fɛn minnu kɛ, walasa u kana den caman sɔrɔ, o fɔlɔ ye musow ɲɛyɛlɛnni ye, k'a bɔ bolokɔfɛfɛnya la, k'u bolokoli dabila ani ɲankata wɛrɛ minnu bɛ d'u kan. U ko fana ko bangefura duman tɛ tɛmɛ kalan kan, barisa a ka c'a la ni musomanninw bɛ kalan ka t'a fɛ, u tɛ furu joona w'u bɛ ko bɛɛ kɛ, walasa u kana kɔnɔbara sɔrɔ.

Dɛsɛbaatɔ jamanaw muso miliyɔn 350 de bɛ yen bi, minnu tɛ dɔgɔtɔrɔ bangefura ɲumanw dɔn. O musow fanba bɛ bɔ Afiriki jamanaw de kɔnɔ, u hakɛ ye 30 ye muso kɛmɛ kulu kelen kelen kan yɔrɔ min.

Min ye setigijamanaw ye, mɔgɔsi tɛ dencamanwolo ladiya mɔgɔ la yen. N'i y'a wolo, i kelen kunko b'i bolo. O de kɔsɔn, Farajɛla mɔgɔkɔrɔbaw bɛ ka caya ni denmisɛnw ye.

N'an y'a lajɛ ji ɲɛmajɔlen na, mɔgɔ minnu sigilen bɛ dugukolo kan, olu hakɛko ko mɔgɔkɔrɔbaw bɛna caya ni funankɛninw ye sini.

Diɲɛ jamana hɔrɔnyalenw ka tɔnba bolofara min ɲɛsinnen don hadamaden hakɛko ma, o y'a jira k'a b'i n'a fɔ don o don dugu kura min mɔgɔ hakɛ bɛ 210.000 ɲɔgɔn na ani kalo o kalo jamana kura min mɔgɔ hakɛ bɛ miliyɔn 78 bɔ, dugukolo bɛ bange o de la san o san.

A jirala ko kabini dɔnniya lawɛrɛla, hadamaden ka se ka dugukolo n'a kanfɛnw don a ɲɛna da fɛ, mɔgɔw bɛ ka bugun cogo min, u bɛ ka bugun ten. Dɔnnibagaw k'a dɔw la sanni san 2050 cɛ, dugukolokanmɔgɔw hakɛ bɛ miliyari 9 sɔrɔ.

Nin bɛɛ la, bange ka teli w'a ka ca fana Afiriki jamanaw de kɔnɔ, bawo yen musow bɛ furu joona ka tɛmɛ cɛw kan. Misali la, u ko Mali n'a ka wolo bonya o bonya, dugubaw ka bangeko bɛ ka dɔgɔya sanko Bamako kɔnɔ. O sababu bɔra bange janyali la ɲɔgɔn na ni tɛ gɛlɛya ye. Gɛlɛya bɛ yɔrɔ min na, o ye minnu bɛ diɲɛ na ka ban ani den minnu bɛna bange, olu ka diɲɛlatigɛ bɛna se ka nɔgɔy'u bolo ni fɛɛrɛ minunw ye. Jateminɛ dun bɔr'a kan ko mɔgɔ miliyari kelen bɛ wari hakɛ min dun san kelen kɔnɔ Farajɛla, hali o jaka tɛ sɔrɔ mɔgɔ miliyari duuru jɛlen bolo dɛsɛbaatɔ jamanaw kɔnɔ, k'o dun. Hadamaden ka gɛlɛya fanbaw ye cayali ye ɲɔgɔn kan ani ka taa tungafɛ ani dugukurasigi ni funankɛninw jɛnsɛnni dugukolo kan ani sigidaw tiɲɛni ni sidabana min ni fura t'a la halisa. A jirala bangefuraw tali ye Bamako muso 23 fɛ kɛmɛ kulu kelen kelen bɛɛ la, k'a sɔrɔ o hakɛ ye muso 3 dɔrɔn ye kɛmɛ kulu kelen kelen kan togoda musow cɛma. Mɔgɔ faamuyalenw ka fɔli la, densaya ka ca Mali la siɲɛ 10 ka tɛmɛ Farajɛla jamanaw kan. Hakilijigin na maliden hakɛ ye mɔgɔ miliyɔn 12 ye bi. O mɔgɔw hakɛ tilako 3 sigiyɔrɔma 1 ni kɔ bɛ sa sann'u ka san 40 sɔrɔ

Daniyɛli WƐRIMUSI

Basiriki TURE.

«S.G 2000» ka Bamako baloko tɔnsigi

K'a ta san 1999, ɔkutɔburukalo tile 15 la ka t'a bil'a tile 19 na, peresidan Alifa Umaru KONARE ye laje do kene datige Bamako «Pale De kongere» la, min kera baloko temesiraw kan Afiriki Jamana kono, minnu be Sahara jukoro. Ŋɔgɔnbilasara laje in labenna «SASAKAWA - GILOBALI 2000» fe, n'o ye zapɔnew ni Amerikenw ka demeke jekulu fila faralen ye ŋɔgɔn kan, an ye min kunkun n'a ŋenŋen tomɔ aw ye kibaru utikalo n'a setanburukalo nimɔrɔw kɔnɔ.

Kene in sankɔrɔtara ni kenyerεye jekulu in kuntigibaw ye, n'o ye Ameriki peresidan kɔrɔ, Jimi KARITERI ye ani zapɔne SASAKAWA denke, ka fara Mali ni Benen peresidan kɔrɔw Amadu Tumani TURE ni Nisefɔri SOGILO kan. Baloko tɔnsigi in ker'a tuma la, bawo a ni diŋe seleke naani dunkafa donba benna ŋɔgɔn ma, Alifa Umaru KONARE ka fɔli la. Mali peresidan ko tuguni ko laje in dawula bonyani sababu were ye a benni ye faantanya ni ŋɔgɔndeme ni bolokofefenya kelεli kalo ma an ka jamana kɔnɔ, n'o ye san o san ɔkutɔburukalo ye.

Diŋe jamana hɔrɔnyalenw ka tɔnba bolofara min ka baara ŋesinnen don baloko ni dunkafa ma, «FAO», o y'a jira ko san 10 laban in na, Sahara jukɔrɔ jamana caman ka suman sɔrɔ lawerεla. Nka jamana dɔw, i n'a fɔ Zanbi ni Tanzani ni Uganda, olu kɔnɔmɔgɔw labugunna ka sɔrɔ foyi ma fara u ka cike sɔrɔ kan.

A jirala ko politikikow fana ye jamana dɔw mɔgɔw kɔdon ŋɔgɔn na, k'u bila karogelenya ni nijuguya ni mɔgɔfaga walew la. Siran fe, mɔgɔw te bɔ so kɔnɔ, sanko ka taa sene ke kungo kɔnɔ. N'an y'o laje koŋuman, o laban te foyi ye kɔngɔ ni bana ni saya kɔ.

O yɔrɔ la, Ameriki peresidan kɔrɔ Jimi KARITERI y'a fɔ laje kene in kan, ko segen ni ŋani n'a kɔlɔlɔw, i n'a fɔ kelew ni binkanni banbaliw ye Afiriki jamana caman mɔgɔw galabu faga ko bεε la.

Peresidan Alifa Umaru KONARE k'o siratige la, lahawuta nafolo kasabi min be latiŋe maramafenjuguw dilannin'u sanninaani cikelaw labennibaliya u ka baaraw kadara kɔnɔ, cikeminentanya ni senedugukolow lafuli mana far'o bεε kan, an b'an ye ko gansan m'an ka jamanaw cikelaw galabu faga.

Madamu Ayako SONO, min ye SASAKAWA ka kenyerεye ciyakeda kuntigi ye Zapɔn jamana kan, o fana ye kuma ta «SG-2000» tɔnsigikene kan k'a jira ko Afiriki mara jamana kofɔlen ninnu cike sɔrɔ nagasili kun ka ca, nka fεεre be se ka sɔrɔ a lawulili la, k'a bila sira ŋuman kan. A y'a nen don kun ninnu ni ŋɔgɔn ce, kalanko ni baara matarafali ni fεεrentanya be minnu na. A ko cike yiriwali fεεrew kalanni ka gelen mɔgɔw ma, minnu ma laben a kama. O temenen kɔ, mɔgɔ kalannen de be se k'a jija fεεre kuraw ŋinini baaraw la.

Nin bεε be gelεyaw de kofɔ, minnu kelen don bi ka garan don Afiriki cikelaw sen n'u bolo la. A jirala k'o n'an y'an bolo di ŋɔgɔn ma ka Afiriki cikelaw ka bana ninnu fura ke, a ka c'a la dunkafa be sabati here ni lafiya kɔnɔ.

Bamako hakilifalen tɔnsigi in kunba tun ye gelεya ninnu latemeni ye ni hakilijagabɔ ye fenw kan, i n'a fɔ Afiriki be se ka balo koŋuman cogo di, faantanya n'a kɔlɔlɔw, tungafetaa gelεyaw, mɔgɔw hake cayali, togodaw bɔli kelennasigi la ni sira ŋumanw ye, senefenw ni nɔgɔw laseli cikelaw ma ani sumanw tila-tilali a dunbagaw ni ŋɔgɔn ce. «SG-2000» be ka baara ke ni Afiriki jamana 12 cikela 600.000 ŋɔgɔnna ye, Mali be minnu na. Hakilijigin na, Ameriki persidan kɔrɔ Jimi KARITERI ka demeke ciyakeda san damadɔ ye nin ye segelen kelεli la Mali kɔnɔ. A ka ciyakeda bolofara min sigir'o kama yan, o ŋemɔgɔya be Mali waatilafanga peresidan kɔrɔ Amadu Tumani TURE bolo. A jirala ko kelε damine na segelento minnu lakodɔnna o tun ye mɔgɔ 18.000 ye, minnu hake te te foyi ye bi mɔgɔ 250 kɔ. Jimi KARITERI y'a ka sewa ni nisɔndiya jira o wale la Bamako tɔnsigi senfe.

Base JARA ni Basiriki TURE.

Fali ni waraba, e ko jɔn ?

Ne tɔgɔ ko Fali, dɔw ko n ma ko falininkurunin.

Ne de be hadamaden deme. N b'u deme ka ji bɔ kolon janw na. N b'u deme ka nɔgɔ lase foro janw na. N b'u deme ka dɔgɔ ŋini kungoda janw na, k'u deme ka taa dɔgɔjɔdugu janw na, k'u deme baara caman na..N te dimi,n te waso, n b'a bεε kun.

Nka n'i y'a fɔ hadamaden min ma bi k'o ye fali ye a tigi be dimi, a b'a fɔ k'i y'a neni, k'i y'a dɔgɔya. A tigi be son k'i kele.

Ne Burama Sidibe ma o tɔɔrɔyɔrɔ faamuya sabu fali y'an demebaga sebe-sebe de ye, o de y'a to a kera sokɔnɔ bagan ye an bolo, i n'a fɔ baw ni sagaw.

Ne Waraba ni dɔw ko n ma ko jara. N ka jugu, n ka farin, n ye siranfenba ye fana.

N be hadamadenw faga, n b'u ka misi werew ci bɔgɔ-bɔgɔ. N b'u ka faliw faga, n b'u ka sagaw ni baw faga. N be kungo sira tige mɔgɔw la, hali donsow, n b'olu se u dan na. N be kojugu caman ke hadamadenw na. Nin bεε kɔ, n niyɔrɔ sigilen be kungoda bεε la. F'u b'a fɔ n ma ko kungotigi.

Nka a mana fɔ mɔgɔ min ma k'o ye Waraba ye, o tigi be nisɔndiya f'a b'i waso n'o ye. Ne ma o wasoyɔrɔ de faamuya, sabu waraba te hadamadenw jeŋɔgɔnŋuman ye. A b'an kasaara de, a t'an deme. Mun de la an ma waraba kolokolo an ka so i n'a fɔ fali ?

Burama Sidibe Sirakɔrɔla C.A.R
Balikulankarammgɔ Kulukɔrɔ

Bajiko kunnafoni

Fo ka n'a bila san 1999, ɔkutɔburukalo tile 15 la,. Mali baw ji jiginna ka t'a fe, n'a bɔra bajolibaw la Mɔti dugumala la. Baji donni jɔra Debo sanfela la, nk'a kɔnɔna n'a dugumala la, dɔ farala Bajoliba ji hake kan yen. A jirala ko yelema caman donna Senegali baji hakeko la, Bafin kan Manantali babili yɔrɔ la ani Faleme bolo kan. Fo ka se san 1999, ɔkutɔburukalo tile 15 ma, Mali bajiw hake cayara fan bεε ka temε salon ta kan ani samiye hake berε lakodɔnnen, n'a bɔra Mɔti sanfela la.

A jirala ko bajoliba ka kan ka don ka t'a fe Mɔti dugumala la.

Sanuko ma Wasulu cɛkɔrɔba dɔ b'a hakili kan

Kabini lawale la, fo ka se sisan ma, n'i ko Wasulu, i ko sanu, n'i ko sanu, i ko Wasulu. O b'a jira ko Sikaso marabolo kɔnɔ, Wasulu ye dugukolo sanumayɔrɔ kɔrɔba lakodɔnnen ye, f'a tɔgɔ ni sanu tɔgɔ dara ɲɔgɔn ma, cogoya la, min kɔrɔ bɛ kɛnɛ kan, n'a bɛ faamuya fana. Dugu fɛn o fɛn bɛ Wasulu kɔnɔ, olu kɔnɔmɔgɔw bɛɛ dɔnnen bɛ ni baara fɔlɔ min ye, o ye damansen de ye, ka sanu b'a kɔnɔ. Wasulukaden lakika bɛ damansenko bɛɛ kalama, a b'a sidɔn, a b'a ɲɛdɔn, a b'a gundolakow dɔn. Nin bɛɛ de kɔsɔn, wasulu tɔgɔla kuma tɛ fɔ ka ban, ni sanuko kuma ma b'a la.

Samori Ture yɛrɛ tun b'a ka mɔgɔw bila ka taa sanubɔ la Wasulu. A tun b'o sanu falen maramafɛnw na, Angilɛw ma, fo Sarilon jamana kɔnɔ. A tun b'o maramafɛnw de kɛ ka tubabuw kɛlɛ, n'o ye Faransɛw ye, jamana tun bɛ minnu ka mara kɔnɔ. Samori y'a sen don sanubɔko la, ka sɔrɔ Wasulukaw b'a la cogo min na, a y'a sen b'a la k'u t'o cogo kelen de la. Mɔgɔw tun bɛ girin suguya bɛɛ de kɛ damandaw la. Sɛgɛn barika bonyako jugu m'a dabila, ksasaara cayako jugu m'a dabila.

Sanuko banalama de tun bɛ mɔgɔw la. O tɛ wasulukaw dɔrɔn ye. Mɔgɔ wɛrɛ minnu bɔra jamana yɔrɔ tɔw la, an'a kɔkan, a falama yɛrɛ de tun b'olu la, ka masɔr'a kɛra olu ɲɛna, ko n'u m'u teliya, a bɛɛ bɛ ban. Mɔgɔw ye sɔrɔ kɛ cogo o cogo, dɔw ta cayara ni dɔw ta ye. O sɔrɔko dɔw kɛra wasokow, gintankow ani ɲɛnajɛkow ye, minnu mankan bonyako jugu kama, mɔgɔ caman y'a fɔ ko nimisa tɛ sanu nɔkan girin na. O mankanw kɛr'o tigilamɔgɔw girinkun ye, ka wuli, ka taa fara sanuɲininaw kan. – Don o don, dɔ de bɛ fara olu kan, ka t'a fɛ. O n'a ta bɛɛ, cɛkɔrɔba kelen sɔrɔla Kojeran dugu kɔnɔ, n'o tɔgɔ ye Burulayi Tarawele, sanuko ma min kun yɛlɛma, k'a b'a hakili kan. Cɛkɔrɔba ye cikɛla de ye, min wolosi ka ca ni san 60 ye. Ale yɛrɛ de ye Kojeran dugutigi ye. Dugukɔnɔmɔgɔw bɛɛ lajɛlen ye mɔgɔ 2.000 ɲɔgɔnna de ye. A bɛ Yanfolila kubeda fan min na, o bɛ Mali ni Lagine dancɛ la, ka t'a woroduguyanfan tilebinyɔrɔ la. Cɛkɔrɔba somɔgɔw ni dugumɔgɔw ma se k'a ka fɛn min faamuya, o y'a kɛcogo ye ka sanuko kɛ bolokɔfɛko ye, ka sɔrɔ cɛ fara muso kan, bɛɛ de jigi dalen sanu kan k'u yɛrɛ bɔ sɛgɛn na. N'a y'a fɔ min ye ko mɔgɔ man kan k'i ka baara bɛɛ bɛn sanuko ma, ko sanuko ye sigalako, balanako, ani latigɛlako de ye, min labancogo tɛ se ka dɔn, ko ale hakili la, cikɛ fɔlɔla, n'o de bɛ laban, o de tɛ bɔ mɔgɔ jigi kɔrɔ, o tigi tɛ da o kuma la. A ma mɔgɔ sɔrɔ, min dar'a ka kuma la.

A ye mɔgɔw to girin na sanu nɔkan, ka dugu bila, ka taa malosɛnɛla fo Yanfolila. A ye wari sɔr'o la tuma min na, a seginna ka n'a sigi tugun, fo dugutigiya ser'a ma. O dugutigiya m'a b'a kumakan kan. O yɛrɛ de ye karafe b'a da la, f'a y'a fɔ ko sɛgɛnbagatɔ min bɛ sanubɔ law la, o jaaka tɛ cikɛlaw la, ko ni mɔgɔ min ma d'o kuma la, o tigi ka taa tilen sanubɔla dɔ ka so, wali ka t'a sennayaala damansenyɔrɔw la, k'a bɛ mɔgɔ dama minnu yɛrɛsɛgɛn gansan na yen, n'olu tun ye hali foronin sɛnɛ, u tun b'u ka denbaya balo sɔrɔ. Sanubɔko tor'a cogo kɔrɔ nin na, fo ka se san 1980 ma, n'o kɛra Irisiw ka sanubɔ izini jɔsan ye Kalana. Sanni izini ka jɔ, damansenna minnu tun b'a yɔrɔ la ka kɔrɔ, olu lawulila. Minnu ma baara sɔrɔ izini na, olu taar'u ka daman kuraw sen yɔrɔ wɛrɛ. Iziniko ye sanu nɔkan girin juguya ka tɛmɛn kɔrɔlen kan, sanko tuma ni tuma, jamana wɛrɛ bɛ n'a sanubaara kelen kama Wasulu yɔrɔ dɔ la. O cogo la, Ɔsitarali, Gana ani Afiriki di Sidi jamanaw, olu ka sanubɔyɔrɔw kɛra sɔrɔda wɛrɛw ye, minnu ye girin juguya ka t'a fɛ. Sanuko ye mɔgɔw kunkolo wuli, k'a yɛlɛma, a ye mɔgɔw hakili wuli, k'a yɛlɛma. Ni mɔgɔ min tɛ sanubaara la, o tɛ jate mɔgɔ ɲɛnamaw fɛ. O tɛ muso sɔrɔ k'a kanu, kuma tɛ k'a furu. Cikɛ kɛra bolokɔfɛbaara ye. Wasulu sɛnɛkɛyɔrɔ bɛɛ kɛra damansenyɔrɔ ye. Foro bɛ mɔgɔ kelen kelen minnu bolo, olu dɛsɛra ka baarakɛlaw sɔrɔ. Dɔw diminen y'u sen bɔ sɛnɛko bɛɛ la, k'u ta kɛ balosan ye. Dɔw y'u bɛrɛma kɛnɛ dantigɛ, k'o yɔrɔ dɔrɔn sɛnɛ. Taalen ɲɛfɛ, Wasulu balokogɛlɛyalicogo dɔnna yɔrɔ bɛɛ la, jamana kɔnɔ, an'a kɔkan. Balo tɛ ye ɲɛ la. N'a yera, a tɛ se ka san. Ni wari fɛn o fɛn sɔrɔla sanu na, o bɛɛ bɛ don balo la. Baloko kɛr'a danma gɛlɛya ye, min ye sanubaaralaw s'u dan na. O y'a sɔrɔ yɛlɛma donna sanu sɔngɔko la, diɲɛ kɔnɔ, min ye sanu izinitigiw bɛɛ ka wari sɔrɔta dɔgɔya, fo k'u dɛsɛ u yɛrɛ kɔrɔ. Baloko gɛlɛya ye mɔgɔkɔrɔba minnu lamaloya, k'u kunmasuuli, Kojeran dugutigi cɛkɔrɔba b'olu la, min y'a fɔ mɔgɔw ye, k'u kana

sanuko bila sɛnɛko ɲɛ, ka dɛsɛ, k'u ye, k'u to yen. A mankan cayara, fo Peresidan kɔrɔ, n'o ye Musa Tarawele ye, o y'a fɔ ko Wasulukaw ye fugariw de ye, minnu dɛsɛra k'u balo dama sɔrɔ. O kuma ye dɔ fara Wasulu mɔgɔkɔrɔbaw ka malo n'u ka kunmasuuli kan. O cogo de la, Wasulu cikɛla fara damansenna ani jagokɛla kan, bɛɛ fari fagalen tora ɲɔgɔn kan, fo don dɔ la, u ɲɛ b'a la, Irisiw bɛ k'u ka minɛnw dalajɛ, ko izini bɛ datugu, sanu sɔngɔ binna, nafa t'a la tugun, olu bɛt'u ka jamana la. O fɔra cogo min na, okɛr'o cogo la. O nɔgon in kan, Ositarali, Gana ani Afiriki di Sidi mɔgɔw fana taara n'u yɛrɛ ye. Kabini iziniw datuguna, damansenna minnu y'u ta kɛ kɔlɔnsen ye olu ye bolominɛyɔrɔ sɔr'u yɛrɛ la n'a tɔ caman ye. Sanu tɔgɔ tun tɛ se ka f'a kelen si ye tugun, ni kɛlɛ ma b'a la. O tuma de la, Mali kɛnyɛrɛye dɔ taar'a sigi Bale dugu kɔnɔ, min ka poroze ɲɛsinnen bɛ sanuko ni malosɛnɛko bɛɛ ma ɲɔgɔnfɛ. O ka poroze malosɛnɛnaw cayali min kɛra n'a damansennaw ye, o y'a jira ko faamuyali kɛra ka ban, mɔgɔ tɛ fosi fɔ mɔgɔ y'a ko la tugun n'a tɛ min dɔn. O t'a bɛɛ ye. Mɔgɔ dama minnu tun y'a mɛn ko Mali kɔɔribaarada «CMDT» bɛna kɔɔrisɛnɛ damine Yanfolila mara bɛɛ kɔnɔ, n'olu tun sigilen bɛ k'o makɔnɔ, n'a bɔra kɔɔri la, sɛnɛfɛn fosi wɛrɛ tɔgɔ tun tɛ se ka f'olu fana ye, ni kɛlɛ ma b'a la. Olu sigilen bɛ ni hakili min ye, o ye k'u ma se ka fɛn min sɔrɔ sanu na, u b'o sɔrɔ kɔɔri la, ka d'a kan, bɛɛ bɛ kɔɔri nafa bonyaliko kalama, ka tɛmɛ sɛnɛfɛn tɔw ani sanu kan

Ederlizi ni Amadu Gaɲi Kante.

KUNBA CAMU kɛra «ORTM» ka san 1999 sigidoolo ye

Ka bɔ numan fɛ ka taa kinin fɛ : Ayisata Jabatɛ, Kunba Camu ani Kani Sangare

San 1999, sɛtanburukalo laban na, ARAJOMALI y'a ka laadala sigidoolo latɔmɔ kɛ, Bamako seko ni dɔnko soba la, Mali kunnafoniko ni nɛgɛjurukow minisiri Madamu Asikofare Ulematu TANBURA ka ɲɛmɔgɔya kɔnɔ.

Kunba CAMU de kɛra «ORTM» ka ɲinan sigidoolo ye. Lakɔlidenkɔrɔba don min si ye san 19 ye.

Ayisata JABATE ye jɔyɔrɔ filanan sɔrɔ, ka Kani SANGARE d'o kan.

An b'aw ladɔnniya k'a ko ma tulu tigɛ, barisa sunguru nnin jinɛwoloso 14 ka bɔ Segu, Kayi, Sikaso, Moti, Gawo ani Bamako disiriki kɔnɔ, olu de y'u kuwa da ɲɔgɔn na cɛɲɛ na.

Fɛn kura fila donna san 1999 sigidooloko la, n'o fɔlɔ ye an ka laadala finiw donni ye sugu runinw fɛ an'u yɛrɛw jirali jama la ɲɔgɔndan hukumu kɔnɔ.

Sigidoolo fɔlɔ Kunba CAMU ladiyara ni sefawari miliyɔn 1, 2 ye ani awiyɔn biyekelen Bamako-Pari-Bamako .

A ka dankan Ayisata JABATE ye sefawari 120.000 sɔrɔ ani awiyɔn biye kelen Bamako-Pari-Bamako.

Sigidoolo sabanan Kani SANGARE sɔnna sefawari 60.000 la ani awiyɔn biye kelen Bamako-Lome-Bamako.

Musɔmannin tɔ minnu tun bɛ ɲɔgɔndan in na, olu kelen-kelen bɛɛ ye dɔrɔmɛ 15.000 sɔrɔ ladiyalifɛn ye.

M. KABA
Basiriki TURE

TULON

Nin desɛn fila dilanbaga y'a dab'a kama, ka fili 10 k'u la. A'y'olu ɲini.

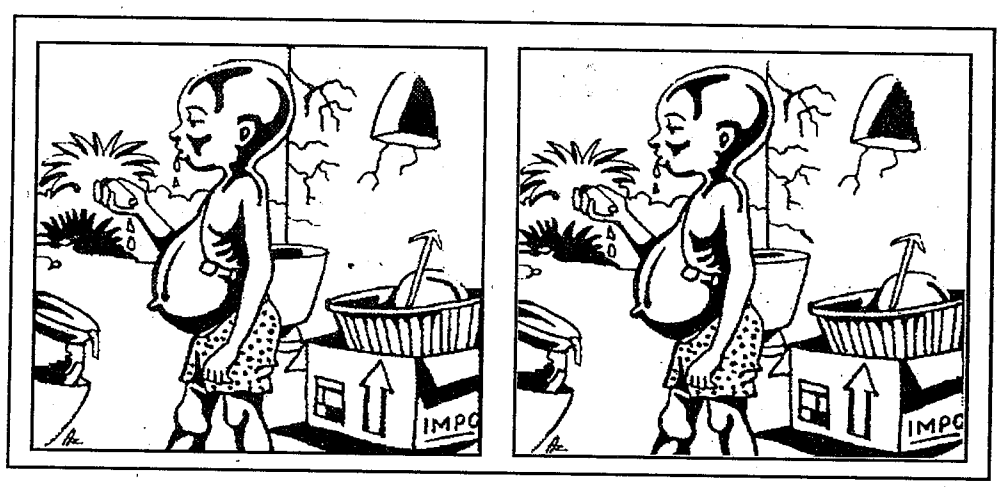

Jaabi

1 - Kɔgɔ pɛrɛnnɛn 2 - Cɛnin dafurukun 3- Tunin min bɛ dɔgɔdɔgɔ la 4 - Filɛn min bɛ numan tɛ 5 - Sɛbɛn min nɔrɔlen don karitɔn kan 6 Segi kɔnɔtɛn 7-Cɛnin galakakɔlɔw 8-Filanfɛrɛ min bɛ kinin tɛ 9 -Ja min bɛ karitɔn kan 10 - Kɔlɔn.

Ɲinan sanji bonya tɛna kɛ fiɲɛ ye cikɛ sɔrɔ la

Mali ciyakɛda min ka baara ɲɛsinnen don cikɛlaw dɛmɛni ma, o ka ciden yamaruyalen dɔw ye Segu ni Sikaso cikɛyɔrɔw yaala san 1999, sɛtanburukalo tile 14 ɲ'a tile 27 cɛ. U ka taama kun tun ye san 1989/ 2000 sumankow jateminɛw de ye mara kofɔlen ninnu kɔnɔ. Nka o kɛrɛfɛ, u ka ciyakɛda bolofara minnu bɛ yen, u taar'u ɲɛda olu ka baaracogo fana kan.

A jirala ko samiyɛ ma don joona ɲinan mara fila ninnu kɔnɔ. Nka kabini ji ye binni daminɛ a ma jɔ wa a cayara fo k'a danmatɛmɛ. O fana kɛra fiɲɛnin ye cikɛbaaraw la. A ye sumaya don danni na, ka tila ka na ji caya sɛnɛfɛnw kɔrɔ.

Kumaɲɔgɔnyaw senfɛ, "DNAMR» ka ciden yamaruyalenw sera yɔrɔ o yɔrɔ, u tar'a sɔrɔ cikɛlaw bɛ kasi la sanji sigiliko la u ka forow kɔnɔ. Ji tun kɛlen don k'u bali k'u ka suman sɛnɛnenw ladon.

Mɔgɔ faamuyalenw y'a jira ko ji cayali n'a taa bɛɛ, jigi bɛ Sikaso ni Segu maraw cikɛlaw la. Taamasiyɛn fɔlɔ ye kɛnɛ hakɛ sɛnɛni ye, u tun tɛ deli ka se min ma. Filanan, ji ka tiɲɛni ma se yɔrɔ sɛnɛnenw bɛɛ ma.

Misali la, u ye Sina dugu cikɛlaw ta, minnu bɛ Mali kɔɔrisɛnɛ ciyakɛda «CMDT» ka mara kɔnɔ. A jirala ko yen cikɛlaw ye kilo 10 ɲɔgɔnna de taama ji la, walasa ka n'u ka dunanbaw bisimila, u ka ɲɔgɔn kumaɲɔgɔnya sanji tiɲɛninɔw kan. Sina dugu kɔnɔ, kɔɔri taari 137 ni kaba taari 35 ni keninge taari 137 bɛɛ tununnen tun don ji fɛ; wa a jirala ko nafa foyi tɛ se ka sɔrɔ o sɛnɛfɛnw na tuguni.

Jateminɛ y'a jira ko Sina dugu tiɲɛni tɛ foyi ye Sikaso ni Kucala ni Buguni «CMDT» foro sɛnɛnenw ta

. Sumaya min donna o ko ɲɛnabɔli la, Ofisi sirannen don o kɔlɔw kɔrɔ, kamasɔrɔ o yɔrɔw ye forokɛnɛ taari 977.519 bɛɛ sɛnɛ ɲɔgɔnfɛ. Sanji ye tiɲɛni kɛ forokɛnɛ min kan, o hakɛ taar'i jɔ taari 6217 la.

Sanji nana ni barika min ye ɲinan, mɔgɔ faamuyalenw ko k'an mɛɛnna k'a sɔrɔ an m'o ɲɔgɔn y'an ɲɛ na. Misali la, u ko Selɛnge dɔrɔn kɔnɔ, sanji ye tile 27 kɛ nali la, utikalo tile 31 kɔnɔ.

Danni ma se ka kɛ joona. Cikɛlaw wajibiyara ka jɛn u ka keningeforow kɔ, minnu tun falen don ji la. U y'u ɲɛsin malo ma, u sera ka taari 90 sɛnɛ min na san 1999, sɛtanburukalo tile 20. Selɛnge togodaw yiriwali sɛriwusi «ODRS» m'a ka jɔrɛ dogo, bawo u k'u t'a dɔn ni samiyɛji malo bɛna se a tuma la, ka bɛn ni tilema malosɛnɛ ye, o min nafa ka bon ni samiyɛji ta ye.

A kɛra birisaɲagami ye cikɛlaw bolo. U ye danni bɛɛ kɛ ɲɔgɔnfɛ. O dun ye fɛn yé min bɛ gɛlɛyaba don sɛnɛfɛnw ladonni na, bawo baara mana caya, dɔ bɛ taa k'i dan. Segu mara forokɛnɛ tiɲɛnenw hakɛ bɛnna taari 14 313 ma. Dɔnnibaaw ko n'o dara taari 858.978 kɔrɔ, n'o ye mara in foro labɛnnenw bɛɛ lajɛlen hakɛ sɛnɛnen ye, k'a tɛ sirankun bɔ.

Kɔlɔsili min kɛra jamana mara 4 nan kɔnɔ, n'o ye nisɔndiyako yé, o ye cikɛlaw seginni ye samiyɛ donda la, minnu tun taara tunga fɛ. Min faral'o kan, o ye sumanw sɔngɔ nɔgɔyali ye ɲinan cikɛlaw bolo ka tɛmɛ san tɔw kan.

A jirala ko Ofisi mara kɔnɔ malow bɛɛ da jiginna, w'a dɔw la, o de bɛna kɛ sababu yé ka ciyakɛda in dɛmɛ ka malosɛnɛnaw dusu saalo. Bɛnbaliya min b'u n'u ka mara cikɛlaw cɛ, o ju bɔra jisɔngɔko bɛnkansɛbɛn pereperelatigɛli la u ye halisa, min kasabi bɛ se dɔrɔmɛ 12 400 ma, taari kelen kelen. San tɛmɛnnenw na, cikɛlaw tun b'o kunnafoni sɔrɔ sanni sɛtanburukalo tile 15 cɛ. O y'a sɔrɔ jisɔngɔn man ca fanaSumaya min donna o ko ɲɛnabɔli la, Ofisi sirannen don o kɔlɔlɔw de ɲɛ,bawo u t'a dɔn malosɛnɛnaw bɛn'o sara cogo min na. O kɔnɔrɔfɔli de b'u la. Nka Ofisi jigi dalen don sumanw ɲɛni de kan ka cikɛlaw ka ɲɔni in b'u sen na.Siranɲɛfɛn kelen min b'o fana na, o ye sumantiɲɛ kɔnɔw ye, u y'a jira ko minnu ka kan ka kunbɛn joona, bawo Molodo ni San sumannakanani ciyakɛdaw y'u nali kofɔ ka ban. U y'a jira ko ka fɛɛrɛ ɲɛnamaw tigɛ, sanko pankurunw sɔrɔli la, minnu ka baara ye ntɔnfaga ye, walasa ka sumanw ni kɔɔri lakana joona, n'o tɛ cikɛlaw ka sɛgɛn bɛ kɛ fu ye.

Moriba KULUBALI
Basiriki TURE

"AMAP" kuntigi
Gawusu DARABO
Mali kanw kunnafonisɛbɛnw baarada kuntigi
Ɲanze Samake
Kibaru
BP : 24 Telefɔni: 21-21-04
Kibaru Bugufiyɛ Bozola
Bamako -Mali
Dilanbagaw ni sɛbɛnbagaw kuntigi
Basiriki Ture
Sɛbɛnbagaw kuntigi
Badama Dukure
Labugunyɔrɔ: Kibaru gafedilan baarada
Bɔlen Hakɛ 16 000